

AGROLESNÍCKE SYSTÉMY: SILVOPASTORÁLNE

Rok založenia	1998
Špecializácia	Olivovníky v ekologickom poľnohospodárstve
Rozloha farmy	50 ha poľnohospodárskej pôdy a 60 ha lesa
Počet zamestnancov	4
Rok založenia agrolesníckych plôch	1996
Adresa	Camino del Puerto s/n. CP 23110 Pegalajar - Jaén (Španielsko)
Webová stránka	www.aceiteecologicolacasona.com

Jedná sa o farmu, kde sa pestovali olivovníky za použitia veľkého množstva pesticídov a pôda sa orala. **Táto farma prešla na ekologické poľnohospodárstvo s pastvinami**, ktoré sú spásané ovcami a ich mäso je certifikované ako BIO. Navyše "olejový-turizmus" (cestovný ruch zameraný na výrobu olivového oleja) sa stal ďalším významným zdrojom príjmov.

Predtým sa farma venovala tradičnému pestovaniu olivovníkov na veľmi suchých pôdach. Nebol tu žiaden vegetačný kryt a buriny boli potlačené pesticídmi. **Nepriítomnosť vegetačného krytu však zapríčinila to, že voda zo zrážok sa nevsakovala a spôsobovala veľkú eróziu** a navyše sa nevyužíval tento zdroj, ktorý je tak vzácny v oblastiach s málo zrážkami. Dlhodobé systematické používanie pesticídov znamenalo stratu biodiverzity a riziko toxicity pre pestované rastliny.

➤ So silvopastorálnym systémom sa dosiahla prirodzená rovnováha.

Zmena systému začala vďaka podpore štátnych dotácií na **prechod z konvenčného na ekologické poľnohospodárstvo a podporou chovu zvierat v ekologickom poľnohospodárstve**. Tieto dotácie však neboli hlavným dôvodom zavedenia agrolesníckeho systému na farme, pretože agrolesníctvom sa zvýšili výnosy a bolo dosiahnuté prirodzenej rovnováhy ekosystému. Aj keď hlavné príjmy plynú z poľnohospodárstva, predaj hospodárskych zvierat tiež ekonomicky pomáha. **Predávajú sa jahňatá**, ktoré sú, rovnako ako olej, v bio kvalite a teda majú na trhu vyššiu cenu a spoločnosť ich vníma ako zdravé produkty vysokej kvality. Navyše sa tiež zaviedol **"olejový-turizmus"** s cieľom rozšíriť podnikanie o ďalšie odvetvia. Príjmy z turizmu pomáhajú s údržbou farmy a navyše sa vďaka nemu vytvárajú nové pracovné miesta.

Celkovo sú na farme 4 zamestnanci. Jednak sú tu 2 technici, jeden s agronomickými znalosťami, ktorý má na starosti farmu a druhý, ktorý pomáha, ale je bez vyššieho vzdelania. Sú tu však zamestnaní dvaja vysokoškolski absolventi (jeden lesný inžinier a druhý, ktorý študoval turizmus).

SPÔSOB ZALOŽENIA AGROLESNÍCKYCH PORASTOV

Olivovníky sú pestované tradične s priemerným sponom 5x5 m. Niekoľko nových olivovníkov bolo potom vysadených na miestach, kde staré chýbali. Prevládajúca odroda olivovníkov je "Picual" a "Nuevas Estacas" a u novo vysadených je to "Arbequina". Pokrytie pôdy vegetáciou je permanentné, takže sa v súčasnej dobe neorie. Hnojí sa prírodným materiálom pomocou výliskov a listov zo samotnej farmy. Vetvy sa nepália, ale sekajú sa na malé kúsky, takže rozkladajúce sa drevo tiež obohacuje pôdu.

HROZBY/VÝZVY

- Hlavnou výzvou je marketing produktov. Farma sa nemôže udržať, ak nie je zisková. To si vyžaduje, aby olej aj mäso v bio kvalite mali na trhu primerané ceny.

Vďaka zavedeniu agrolesníckych postupov prešiel ekologicky neudržateľný poľnohospodársky systém zameraný na olivovníky, v ktorom boli rastlinnolekárske produkty aplikované nepretržite po dlhú dobu (navyše tu bola silná erózia spojená so stratou pôdy a tiež veľmi nízka biodiverzita), **na ekologicky oveľa udržateľnejší systém. Na dosiahnutie týchto zmien a ich udržanie do budúcnosti je dôležitá aj podpora štátu prostredníctvom dotácií.**

Tradičné pestovanie olivovníkov, ktoré v súčasnej dobe v Španielsku zaberá tisíce hektárov, nie je vo väčšine prípadov udržateľné, pretože sa pôda necháva bez vegetačnej pokrývky, stromy sú prerezávané v čase, keď v nich hniezdia vtáky, farmári používajú systematicky rastlinnolekárske prostriedky. Je potrebné, aby štát slúžil ako katalyzátor pre zmenu tradičných poľnohospodárskych systémov na systémy ďaleko viac ekologicky udržateľné, ako je napr. táto silvopastorálna farma, ktorá ponúka kvalitné výrobky v bio kvalite.

PLÁNY DO BUDÚCNOSTI

Hlavným cieľom je, aby bola farma v rovnováhe a dokázala sa sama užiť a tiež, aby bola produkcia predávaná ako finálny produkt a zároveň sa dosiahlo vyšších výnosov a využitie farmy i samotnej práce. **Vyvíjajú sa nové produkty, pracuje sa na zvýšení exportu do zahraničia a usporadúvajú sa turistické prehliadky, aby sa ľudia zoznámili s pestovaním olivovníkov týmto spôsobom, ktorý má pridanú hodnotu oproti tradičnému pestovaniu.**

RADA NA ZÁVER

Zamestnanci absolvovali navyše k svojim spomínaným vzdelaniam aj kurzy marketingu, účtovníctva a pod.

Odporúčanie farmára

"Je dôležité postupne zvyšovať špecializáciu zamestnancov aj ich znalostí v oblasti komercializácie a riadenia podniku tak, aby sa produkcia udržiavala a mala vyššiu ziskovosť. Pritom treba ponúkať kvalitné produkty, ktoré sú spotrebiteľom uznávané a oceňované aj pre to, že sú v bio kvalite. Rešpekt k životnému prostrediu je pre produkt výhodou."

KĹÚČOVÉ SLOVÁ

Silvopastorálny systém, olivovníky, ovce, olivový olej, ekologické poľnohospodárstvo, cestovný ruch

Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

